

[Na podstawie art. 76 ust. 4 pkt 15 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1111 z późn.zm.) "Do zadań Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy (...) przedstawianie Staroście i Radzie Powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy."]

Załącznik Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej
do rocznego Sprawozdania z działalności
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Węgorzewie za rok 2019.

ROCZNE SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY
ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ ZA ROK
2019

I. WSTĘP

Zadania Powiatu w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej Starosta wykonuje za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Organizatorem Rodzinnej Pieczy Zastępczej na terenie Powiatu Węgorzewskiego jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Węgorzewie, któremu Starosta zlecił realizację tego zadania. W wyżej wymienionej jednostce funkcjonuje Zespół do spraw rodzinnej pieczy zastępczej.

Zadania organizatora skupiają się wokół pozyskiwania osób chętnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, kwalifikowania i przygotowywania kandydatów, pomocy, poradnictwa i wsparcia już istniejącej rodzinnej pieczy zastępczej. Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej pełni również funkcję nadzorczą względem rodzin zastępczych dokonując zarówno oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, jak i rodziców zastępczych czy kandydatów oraz wskazuje koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej realizujący zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej składał się z kierownika działu, trzech koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (w tym jeden koordynator był na zastępstwo od 01.10.2018 do 31.11.2019 r.), pedagoga i psychologa. Dodatkowo był także wspierany przez radcę prawnego i specjalistów pracujących w projekcie „Twoja Rodzina- Twoja Siła”.

II. RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA W POWIECIE WĘGORZEWSKIM

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. na terenie powiatu węgorszewskiego funkcjonowało **39** rodzin zastępczych, w których przebywało **52** dzieci. Przyczyny umieszczeń dzieci były bardzo różne. Najczęściej decydowała o tym niewydolność wychowawcza rodziców, niepełnosprawność intelektualna rodziców i uzależnienie od alkoholu. Na koniec 2019 roku rodzin zastępczych było **35** rodzin, w których przebywało **43** dzieci.

Tabela nr 1

Liczba rodzin zastępczych / rodzinnych domów dziecka (stan na 31.12.2019 r.)				
rok	r. spokrewnione	r. niezawodowe	r. zawodowe	pogotowie rodzinne
2018 r.	28	6	2	1
2019 r.	25	7	2	1

Źródło : dane własne PCPR Węgorszewo

Tabela nr 2

Liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej (stan na 31.12.2019 r.)				
rok	r. spokrewnione	r. niezawodowe	r. zawodowe	pogotowie rodzinne
2018 r.	31	7	7	0
2019 r.	27	8	5	3

Źródło : dane własne PCPR Węgorszewo

W 2019 r. ustanowienia rodzin zastępczych były regulowane na podstawie Postanowień Sądu. W 2019 r. ustanowiono **1** rodzinę. **1** rodzina z innego Powiatu osiedliła się na terenie powiatu węgorszewskiego. Natomiast w ciągu roku rozwiązano **4** rodziny zastępcze. W 2019 roku zostało umieszczonych **6** dzieci i **6** opuściło pieczę zastępczą.

Tabela nr 3

Przyczyny rozwiązania rodzin zastępczych i opuszczenia dzieci rodzinnej pieczy zastępczej 2019 r.				
usamodzielnienie	Przeniesienie do innej formy pieczy zastępczej	Zmiana miejsca zamieszkania z powodu znalezienia rodziny w innym powiecie	adopcja	Powrót do rodziny
3	2	3	0	3

Źródło : dane własne PCPR Węgorzewo

III. ZADANIA ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ W 2019 ROKU.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w 2019 r. wykonał poszczególne zadania: Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Z 2019 roku, poz. 1111 póź.zm.)

1. Prowadził nabór kandydatów na rodziny zastępcze. Pomimo kampanii promocyjnej nikt nie zgłosił się do bycia rodzicem zastępczym. Kwalifikował osoby do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz wydawał zaświadczenia kwalifikacyjne zawierające potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej – w 2019 r. przeszkolono **2 osoby** na rodzinę zastępczą spokrewnioną, które zostały ustanowione przez Sąd i otrzymały zaświadczenie kwalifikacyjne.

2. Przeprowadził badania psychologiczne rodziny zastępczych – psycholog sporządził **15** opinii psychologicznych z pozytywną oceną predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej (**4** opinie rodzin zastępczych spokrewnionych, **7** opinii rodzin niezawodowych oraz **3** opinie rodzin zawodowych).

3. Kontaktował się z **4** przedszkolami i **6** szkołami z powiatu węgorzewskiego oraz **3** szkołami spoza powiatu, do których uczęszczają/ ły dzieci i pełnoletni

wychowankowie. Utrzymywano systematyczny kontakt telefoniczny i bezpośredni z pedagogami szkół i wychowawcami uczniów. Wystąpiono i zebrano **81** pisemnych opinii ze szkół o wychowankach.

4. Prowadził stałą współpracę ze środowiskiem lokalnym koordynatorzy w związku z wykonywaniem swoich obowiązków kontaktowali się, szczególnie z ośrodkami pomocy społecznej z terenu powiatu węgorszewskiego, Sądami, Kuratorami, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi. Współpraca polegała na wymianie informacji dotyczących zasad funkcjonowania rodzin zastępczych oraz wspólnych interwencjach. Nawiązywali telefoniczny i osobisty kontakt z pracownikami socjalnymi i asystentami rodzin. Poza tym, koordynatorzy nawiązywali kontakty z jednostkami zajmującymi się pomocą społeczną, a także przychodniami lekarskimi, szpitalami, sądami na terenie innych powiatów, urzędami stanu cywilnego, urzędami miasta i gmin. Ponadto koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej są w stałym kontakcie ze specjalistami pracującymi z rodzinami i dziećmi /młodzieżą w ramach projektu „Twoja rodzina Twoja siła”.

5. Prowadził poradnictwo i terapię osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą. Psycholog pracował z **2 rodzinami** zastępczymi w celu doskonalenia umiejętności opiekuńczo – wychowawczych i **9 dziećmi** umieszczonymi w pieczy zastępczej nad ich poprawą zachowania w środowisku domowym i lokalnym (łącznie **21 spotkań**). Poradnictwo prawne oraz wsparcie w tym zakresie funkcjonującym rodzinom zastępczym było udzielone przez radcę prawnego. Poradnictwo dotyczyło władzy rodzicielskiej, świadczeń alimentacyjnych i przysposobienia dziecka. **8** rodzin zastępczych osobiście skorzystało z poradnictwa prawnego. Pozostałe kwestie prawne dotyczące osób pełniących funkcję rodziny zastępczej zostały wyjaśniane za pośrednictwem koordynatorów po wcześniejszej konsultacji z radcą prawnym.

6. Dokonał okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej (warunki i zasadność dalszego pobytu). Oceny sytuacji dziecka w

wieku poniżej 3 lat, dokonywaliśmy nie rzadziej niż co trzy miesiące, a dzieci powyżej 3 lat, nie rzadziej niż co 6 miesięcy. Oceny dokonali pracownicy pracujący w Zespole Rodzinnej Pieczy Zastępczej: rodziny zastępcze, rodzice dzieci, przedstawiciele szkół, ośrodka adopcyjnego, policji oraz ośrodki pomocy społecznej zapraszani na posiedzenia zespołu.

- Półroczne oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej sporządzane były w styczniu i lipcu. Do sądu zostało przekazanych **74** opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej o zasadności dalszego pobytu dzieci w pieczy zastępczej;
- Kwartalne oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych poniżej 3 roku życia zostały sporządzone w miesiącach styczeń kwiecień, lipiec i październiku – łącznie do sądu sporządzono **10 opinii** organizatora rodzinnej pieczy zastępczej o zasadności dalszego pobytu dzieci w pieczy zastępczej;

7. Dokonał ocen rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu Węgorzewskiego pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy – **5 ocen**.

- **4** rodziny zastępcze otrzymały pozytywną ocenę;
- **1** rodzina zastępcza otrzymała warunkowo pozytywną ocenę (ze względu na jakość wykonywanej pracy).

8. Sporządził i przekazał do właściwego Sądu opinie o kandydatach na spokrewnioną rodzinę zastępczą – **2** opinie i **1** opinię na niezawodową rodzinę zastępczą.

9. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej we współpracy z rodziną zastępczą i asystentem rodziny dla każdego dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej przygotowywali oraz dokonali aktualizacji planów pomocy dziecku. W rodzinnej pieczy zastępczej w 2019 r. przebywało **7** pełnoletnich wychowanków, którzy zdecydowali się pozostać w pieczy zastępczej, a osoby pełniące tą funkcję

wyraziły na to zgodę. W związku z tym koordynatorzy wspierali pełnoletnich wychowanków, opracowywali z nimi indywidualne programy usamodzielnienia, dokonywali modyfikacji tych programów.

Koordinatorzy rodzinnej pieczy zastępczej mają na celu podnoszenie swoich kwalifikacji.

Uczestniczyli w różnego rodzaju szkoleniach, konferencjach i naradach - takich jak:

- a) plany pomocy dziecku.
- b) współpraca interdyscyplinarna asystenta z rodzinami zastępczymi i służbami wspierającymi rodzinę.
- c) zachowania autodestrukcyjne młodzieży .
- d) praca z dzieckiem nadpobudliwym.
- e) praca z dzieckiem z rodziny wieloproblemowej. Diagnoza rodziny.
- f) wzmacnianie kompetencji rodzin zastępczych.
- g) Mediacje rodzinne jako sposób rozwiązywania konfliktów. Rola profilaktyki w budowaniu bezpiecznego otoczenia dziecka.

Koordinatorzy rodzinnej pieczy zastępczej na bieżąco podnosili i podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe również poprzez podjęcie dodatkowych studiów.

10. Utrzymywał stały kontakt z rodzinami zastępczymi zawodowymi w celu zachowania i wzmocnienia ich kompetencji, przeciwdziałania zjawisku wypalenia zawodowego (wizyty w środowisku domowym, kontakt telefoniczny, poradnictwo w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, organizowanie szkoleń podnoszących kompetencje wychowawcze). Udzielał bieżącego wsparcia w rozwiązywaniu problemów wychowawczych podczas spotkań w siedzibie i wizyt w rodzinach zastępczych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Węgorzewie prowadziło kampanię informacyjną mającą na celu promowanie rodzinnej pieczy zastępczej oraz nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej poprzez dystrybucję ulotek, zamieszczanie informacji na tablicach ogłoszeniowych, w gazecie i stronie internetowej Centrum, a także wyświetlany był spot reklamowy na telebimie.

Szkolenia rodzin zastępczych

Tabela nr 4; Liczba rodzin zastępczych, które zostały przeszkolone w latach 2012 – 2019.

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba rodzin zastępczych przeszkolonych, w tym:	5	12	4	12	8	7	3	10
Spokrewnionych	3	10	2	8	6	6	2	6
Niezawodowych	1	2	2	4	2	1	1	1
Zawodowych	1	0	0	0	0	0	0	3

Źródło : dane własne PCPR Węgorzewo

W okresie od stycznia do grudnia 2019 r. odbyło się doszkalanie rodzin zastępczych spokrewnionych podnoszące ich umiejętności wychowawcze prowadzone było przez koordynatorów, w którym uczestniczyło **6** rodzin. Centrum w 2019 r. organizowało zewnętrzne szkolenie dla rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych dotyczące „Przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu”, z którego skorzystały **3** rodziny zawodowe w tym rodzina zawodowa o charakterze pogotowia rodzinnego i **1** rodzina niezawodowa (ilość miejsc była ograniczona).

Rodziny zawodowe i niezawodowe uczestniczyły również w szkoleniach, które obejmowały następującą tematykę:

*Zachowania autodestrukcyjne młodzieży- samookaleczenie, zachowania suicydalne, zaburzenia odżywiania. Symptomy i ewentualne rozwiązania.

*Autyzm, zespół aspergera, dzieci z nadpobudliwością psychoruchową, depresja i zaburzenia odżywiania.

* Tworzenie planów pomocy dziecku jako skuteczne narzędzie pracy.

Dodatkowe szkolenia były przeprowadzone w ramach projektu Europejskiego Funduszu Społecznego. Część rodzin zastępczych, które są uczestnikami realizowanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Węgorzewie projektu pt. „Twoja rodzina – Twoja siła” miały możliwość skorzystania ze szkoleń dotyczących m.in. wzmacniania ich w wypełnianiu ról rodzicielskich poprzez wzrost umiejętności wychowawczych budowanych na zdobytej wiedzy, jak i kształtowania prawidłowych relacji rodzice – dzieci. W powyższym szkoleniu uczestniczyły **2 rodziny zastępcze zawodowe i 1 niezawodowa**. W ramach projektu „Twoja rodzina – Twoja siła” z wyjazdu terapeutyczno – integracyjnego i spływu kajakowego skorzystała **1** rodzina spokrewniona z **2** dzieci.

W 2019 r. żadna rodzina nie wniosowała o udzielenie wsparcia w formie rodziny pomocowej oraz zatrudnienia osoby do pomocy w rodzinie zastępczej zawodowej.